

Tezy programowe IV Kongresu

Konfederacja
Polski
Niepodległej

Tezy programowe IV Kongresu

Konfederacja
Polski
Niepodległej

Warszawa styczeń 1993

© Copyright by KPN
Druk: Dział Poligrafii KPN

AKT IV KONGRESU KONFEDERACJI POLSKI NIEPODLEGŁEJ

W piętnastą rocznicę podjęcia przez nurt niepodległościowy całkowicie jawnej, zorganizowanej działalności politycznej, zebrani na IV Kongresie Konfederacji Polski Niepodległej delegaci, reprezentujący wszystkie struktury organizacyjne działające w kraju i na obczyźnie, wypełniając wymóg artykułu 40 statutu KPN, zgodnie postanawiają, że konieczne jest, aby Konfederacja istniała nadal, pełniąc swą służbę dla dobra Ojczyzny, Narodu i Rzeczypospolitej.

Mamy za sobą długą i trudną drogę.

Apel z 25 marca 1977 r. oraz Akt z 1 września 1979 r. określały nasze podstawowe cele. Zwiąaliśmy Konfederację, "aby złączyć swe siły i działania w celu odzyskania niezawisłej państwowości polskiej, której ustrój, władze i charakter określą swobodnie wszyscy obywatele"

Byliśmy pierwsi z tych, którzy w Kraju - po dziesięcioleciach zniewolenia - podjęli jawnie to wielkie zadanie. Tej zasługi historycznej nikt i nic Konfederacji odebrać nie zdoła.

Byliśmy pierwsi, którzy przygotowali i publicznie przedstawili całościowy plan obalenia monopartyjnej dyktatury i stworzenia niepodległej Rzeczypospolitej na drodze rewolucji bez rewolucji.

Byliśmy nieprzerwanie na czele potężniejącej z roku na rok fal społecznej, która ostatecznie obaliła narzucony nam satelicki system, rozbiła nieludzki, komunistyczny ustrój oraz zmiotła zbrodnicze rządy.

Nigdy nie paktowaliśmy z wrogiem. Nigdy nie szukaliśmy kompromisów z ciemnizcami Polski. Nigdy, nawet wówczas, gdy zło zdawało się triumfować - nie ugięliśmy się. Nigdy nie rezygnowaliśmy z walki o imponderabilia, zawsze byliśmy pewni zwycięstwa.

Dokonało się.

Dzisiaj te cele, które kiedyś samotnie stawialiśmy Polsce i Polakom, w dużym stopniu zostały osiągnięte. Zerwane zostały hańbiące więzy zależności. Trwa tworzenie Trzeciej Rzeczypospolitej. W wolnych i nieskrępowanych wyborach Polacy wybrali Prezydenta, Sejm, Senat i samorządy lokalne. Następują wielkie przeobrażenia polityczne, gospodarcze i społeczne. Rozbity został obóz moskiewski, zlikwidowano RWPG i Układ Warszawski, odzyskują wolność i budują swoją państwowość nasi bracia i sąsiedzi Ukraińcy, Białorusini, Litwini, Łotysze i Estończycy.

Zamknięty został długi i mroczny rozdział historii.

Ale nie wszystko zostało rozstrzygnięte i nie wszystko jest już rozwiązane. Wielkie przemiany, których apogeum dopiero nadchodzi, trafiły na nie przygotowany grunt. Dlatego zbyt wiele procesów przebiega żywiołowo, nadal trwa opór starego systemu i ludzi związanych z byłą władzą. Pojawiają się też nowe, polityczne i gospodarcze zagrożenia naszego interesu narodowego.

Dzieje się tak nie tylko w Polsce. Nasza część Europy pogrążyła się w chaosie, społeczeństwa szarpane są różnorakimi rozterkami, coraz wyraźniej pojawia się zwątpienie. Nie brakuje rozterek i zawiedzionych nadziei również wśród Polaków. Gwałtowne tempo przemian ostatnich lat zaskoczyło elity polityczne. Bardzo wielu nie potrafi odnaleźć się w nowej rzeczywistości. Zamiast tworzyć nowe konstrukcje, ze zdumiewającym uporem reformuje się martwy świat real socjalizmu.

Stawia to przed nami nowe, wielkie cele.

Polska rewolucja bez rewolucji musi zostać zakończona. Zbudujemy nowy ustrój państwowy, którego podstawową konstrukcją

określi przyszła Konstytucja. Zinstytucjonalizowana demokracja stworzy ramy dla polskiego życia politycznego, gospodarka wolnorynkowa pozwoli nam wrócić do grona krajów rozwiniętych. Wydobędziemy się z kręgu niemocy, permanentnej bezsilności państwa, powszechnej niemożności, zamieszania politycznego, kryzysu gospodarczego, rozgrabiania majątku narodowego, ubóstwa przeważającej części społeczeństwa. Stworzymy przesłanki do nowej stabilizacji Polski i Europy. Powstanie nowy system polityczny w naszej części kontynentu, wyzwolonej spod władzy Moskwy i wolnej od ustroju komunistycznego. Rzeczpospolita będzie jednym z głównych architektów systemu Międzymorza - kluczowego elementu przyszłego zjednoczenia całej Europy.

Te wielkie cele, które dla tak wielu wydają się nierealne zostaną spełnione równie chlubnie, jak cele dzisiaj już historyczne: zrzucenie więzów zależności i odzyskanie możliwości stanowienia o sobie.

"Mówiono, żeśmy stumanieni, nie wierząc nam, że chcąc to móc". Niech mówią. My wiemy, że nasze dzieło zostanie dokonane. Po to właśnie Konfederacja potrzebna jest Polsce.

TEZY PROGRAMOWE KONFEDERACJI POLSKI NIEPODLEGŁEJ

IV Kongres
marzec 1992

Ogromnym wysiłkiem całego społeczeństwa Polska odzyskała Niepodległość. Osiągnęliśmy w ten sposób punkt, od którego zaczyna się budowa nowego państwa, nowego systemu politycznego i nowej gospodarki. Trzecia Rzeczpospolita nie może być tylko nową nazwą dla starego państwa. Państwo to musimy dopiero zbudować. Od nas wszystkich zależy w jakiej Polsce będziemy żyć i jaką Polskę przekażemy przyszłym pokoleniom.

Po latach walki o Niepodległość nadszedł czas budowania mocy kraju, tworzenia podstaw zasobności jego obywateli, kreowania demokratycznego i sprawiedliwego ładu państwowego. Są to zadania bardzo trudne. Tym trudniejsze, że pojawiły się nowe, poważne zagrożenia. Zbyt często lekceważy się narodowe interesy Polski, podporządkowując je względem partykularnym i ośrodkom zewnętrznym. Grozi to przekreśleniem zarówno zasady suwerenności narodu jak niezawisłości państwowej.

Wyzwaniem dla państwowotwórczego nurtu niepodległościowego stała się konieczność zbudowania takiego państwa, w którym

ogół obywateli będzie mógł w zadowalających warunkach materialnych i moralnych realizować swoje ambicje i zamierzenia. Powinno to być państwo liczące się w świecie i Europie, silne autorytetem społecznym, funkcjonalną strukturą, sprawnym rządem, nowoczesną gospodarką; państwo zabezpieczone przed wszelkimi przeciwnościami. Taka Rzeczpospolita będzie powodem dumy Polaków.

I. Stworzenie państwa funkcjonalnego

Nie zdały egzaminu państwa ideologiczne, oparte na założeniach jednej doktryny. Wymogiem czasu jest zbudowanie w Polsce nowoczesnego państwa funkcjonalnego. System demokratyczny oparty na prawach i obowiązkach obywatelskich wraz z reprezentatywnymi organami władzy państwowej i samorządowej gwarantują realizację zasady suwerenności narodu. Funkcjonalność struktury państwowej zapewni sprawne wypełnianie obowiązków wspólnoty wobec jednostek i będzie wspomagać wszechstronny rozwój społeczeństwa. Jedynym uzasadnieniem dla tworzenia konstytucji i stanowienia prawa może być tylko dobro powszechne i realizowanie woli większości obywateli przy poszanowaniu praw mniejszości. Kryterium oceny wypełniania przez państwo jego funkcji powinno być dobro narodu polskiego.

Przyjmując zasadę trójpodziału władz należy stworzyć system, który będzie funkcjonować sprawnie zarówno w stabilnej sytuacji politycznej i istnieniu zdecydowanej większości parlamentarnej, jak i przy rozproszonym układzie sił politycznych. Nowe struktury państwowe i nowe mechanizmy funkcjonowania państwa trzeba zacząć budować od podstaw, ograniczając komunistyczne w genezie rozbudowanie biurokracji i niwelując totalitarne ingerowanie państwa we wszystkie dziedziny życia społecznego. Należy jak najszybciej przystąpić do weryfikacji prawa obowiązującego dziś w Polsce. Uznając materialne skutki, które spowodowało nielegalne prawo komunistyczne, należy jednak generalnie zanegować podstawę stanowienia prawa w latach 1944-1991. Przyjęcie zasady o niedziałaniu prawa wstecz nie może dotyczyć ewidentnych zbrodni przeciwko państwu

polskiemu, zdrady narodowej, a także wielkich przestępstw gospodarczych.

Państwo polskie winno przestrzegać zasady niepodzielności Rzeczypospolitej. Interesy poszczególnych regionów kraju muszą być podporządkowane dobru powszechnemu i interesom całego państwa. Zasada autonomiczności i samorządności nie może stać w konflikcie z lojalnością wobec państwa jako całości.

Podstawą ekonomiczną państwa funkcjonalnego jest budżet państwa, którego dochody i wydatki muszą zapewnić finansowanie funkcji państwa administracyjnych, socjalnych, politycznych i gospodarczych. Kluczową sprawą w budżecie jest wielkość wydatków, która musi być dostosowana do potrzeb i funkcji państwa nawet kosztem przyjęcia w okresie spadku dochodów odpowiedniego deficytu budżetowego.

Należy stworzyć warunki kształcenia nowej generacji służby cywilnej. Podstawowymi kwalifikacjami w tej służbie winna być kompetencja i lojalność wobec państwa rozumianego jako instytucja powołana przez ogół obywateli w interesie społeczeństwa. Należy wykorzenić wszelkie przejawy degeneracji administracji państwowej, w tym szczególnie przedkładanie interesów prywatnych i osobistych nad państwowe. Zadaniu temu może służyć szersze wykorzystanie młodego pokolenia, jako podstawy stworzenia nowej generacji urzędniczej.

Obywatelską odpowiedzialność za państwo i podmiotowość społeczności lokalnych pragniemy realizować przez system samorządów lokalnych o szerokich uprawnieniach.

II. Gospodarka jako system zapewniający byt i dobro państwa oraz obywateli

1. Podstawowym celem gospodarczym państwa powinno być zaspokajanie potrzeb społeczeństwa, przy równym traktowaniu wszystkich grup społecznych. Cały majątek narodowy powinien służyć temu celowi. Wymaga to zapewnienia równych i stabilnych warunków rozwoju dla wszystkich przedsiębiorstw państwowych, komunalnych i prywatnych, dla dużych i małych przedsiębiorców,

rzemieślników i rolników indywidualnych. Towarzyszyć temu musi zagwarantowanie praw dla pracowników najemnych oraz zapewnienie godziwego poziomu opieki socjalnej dla emerytów, rencistów i grup najuboższych. Może to nastąpić tylko w warunkach utworzenia spójnego systemu społecznej gospodarki rynkowej. Obowiązkiem państwa jest prowadzenie polityki gospodarczej mającej na celu przezwyciężenie zjawisk recesyjnych i promowanie rozwoju ekonomicznego.

2. Odziedziczyliśmy gospodarkę rozbitą, zdekapitalizowaną i przestarzałą. Wymaga ona zasadniczej przebudowy. Zmiany powinny jednak iść nie w kierunku likwidacji i bankructwa istniejących przedsiębiorstw, ale restrukturyzacji. Wszystkim przedsiębiorstwom należy dawać szansę aktywnego rozwoju. Usamodzielnianie przedsiębiorstw poprzez ich komercjalizację, prywatyzację i formy mieszane powinno być ujęte w jeden zwarty system. Wynikające z tego decyzje ekonomiczne powinny być rozpatrywane w kontekście globalnym, przy uwzględnieniu zarówno dochodów, jak i strat Skarbu Państwa, kosztów bezrobocia, warunków rozwoju, kosztów importu i konieczności powtórnego uruchomienia przedsiębiorstw w przypadku ich nieprzemyślanej likwidacji. Stąd też niedopuszczalne jest podporządkowanie konkretnych rozwiązań sztywnym założeniom ideologicznym i doktrynalnym.

3. Budowanie sprawnej gospodarki musi być rozpoczęte od podstaw - od stworzenia instytucji Skarbu Państwa i nowego systemu bankowego, przez rozstrzygnięcia kwestii własnościowych w kierunku kontynuowania procesu uczciwej prywatyzacji, w warunkach istnienia przejrzystego systemu podatkowego.

Chaotyczna, rozmywająca odpowiedzialność, praktyka lat 1989-91 doprowadziła do poważnych strat gospodarczych i społecznych, pogłębiła niestabilność systemu prawnego i powiększa lawinowo destabilizację warunków ekonomicznych. Ten proces musi być natychmiast zatrzymany.

4. Rozwój wewnętrznego rynku konsumpcyjnego jest najpewniejszym źródłem finansowania rodzimych przedsięwzięć. Państwo musi podejmować działania interwencyjne w celu poszerzenia rynku wewnętrznego i poprawienia koniunktury ekonomicznej.

5. W rozstrzygnięciach mikroekonomicznych należy uwzględnić aktywną i selektywną pomoc państwa dla przedsiębiorstw eksportujących oraz pomoc dla drobnych przedsiębiorstw, w tym rodzinnych i rzemieślniczych.

6. W celu usprawnienia systemu świadczeń państwa wobec obywateli należy rozdzielić budżety kas pomocy społecznej, kas emerytalnych i zdrowotnych. Fundusze emerytalne, pomocy społecznej oraz ochrony zdrowia powinny otrzymywać 20 procent prywatyzowanego majątku państwowego jako podstawę do stworzenia kapitału, zapewniającego ich funkcjonowanie. Trzeba zdecydowanie ograniczyć dotychczasową biurokrację, m.in. przez sędowanie części dotychczasowych kompetencji administracji państwowej na struktury lokalne. W tym celu należy zapewnić organom samorządowym należyte warunki do realizacji tych zadań, zwłaszcza w zakresie finansowania.

7. W warunkach konieczności wyboru pomiędzy poszczególnymi wydatkami zdecydowane pierwszeństwo winny mieć zobowiązania państwa wobec obywateli, szczególnie wobec emerytów, rencistów i osób objętych opieką społeczną.

8. Problem bezrobocia powinien być rozwiązywany przez ożywienie gospodarcze, a do tego czasu poprzez stosowanie szerokiego systemu robót publicznych, w których bezrobotni świadczący pracę we własnych lub zbliżonych zawodach, wypracowywaliby przynajmniej część otrzymywanych świadczeń. System opłacania robót publicznych musi być wyraźnie oddzielony od systemu zapomóg dla osób chorych, starych lub niedołążnych.

9. Niezbędne działania integrujące gospodarkę polską z europejską i światową muszą w pierwszym rządzie brać pod uwagę nasze interesy narodowe i państwowe.

III. Sanacja moralna

1. Budowa Trzeciej Rzeczypospolitej wymaga sanacji moralnej. Trzeba usunąć pozostałości systemu komunistycznego, degenerującego stosunek obywateli do własnego państwa, ojczyzny i tożsamości narodowej. Powinno to się dokonać poprzez odbudowanie etosu

patriotyczno-narodowego oraz respektowanie w sprawach moralnych wartości chrześcijańskich. Przez dziesiątki lat preferowano służalstwo, niszcząc patriotyzm, upowszechniano relatywizm moralny, premiowano postawy aspołeczne. Ubocznym skutkiem takiej działalności jest traktowanie instytucji państwowych jako obcych, lekceważenie obowiązków obywatelskich, brak poczucia odpowiedzialności za Rzeczpospolitą i własną wspólnotę lokalną.

2. Dokonanie powszechnej sanacji moralnej nie jest możliwe bez zdecydowanego rozliczenia się z przeszłością. Wymaga to przykładowego ukarania osób winnych zbrodni przeciwko narodowi i Polsce, a także aferzystów rozkradających dziś Polskę. Bez rozliczenia postkomunistycznej nomenklatury i współczesnych mafii gospodarczych trudno wymagać powszechnej uczciwości. Społeczne poczucie sprawiedliwości wymaga, aby w podobnie szczegółowy sposób zweryfikować i rozliczyć okres komunistyczny, jak i okres rządów elit wywodzących się z dawnej antytotalitarnej opozycji. Zasada ta powinna być także stosowana wobec przyszłych rządów, niezależnie od ich programów i genezy politycznej. Wzorem krajów demokratycznych mechanizm rozliczeń powinien stać się stałym elementem życia politycznego.

3. Istotnym krokiem w przeprowadzaniu sanacji moralnej winno być rozpoczęcie procesu przywracania autorytetu władzom państwowym, sądownictwu, pracownikom oświaty, wojsku, policji.

4. Zmiany świadomościowe nie mogą być przeprowadzone bez dogłębnego oczyszczenia państwa z mechanizmów komunistycznych i zastąpienia komunistycznych struktur myślenia nowym państwotwórczym porządkiem wartości.

IV. Zapewnienie warunków do rozwoju oświaty, nauki i kultury

1. Niezbędnym warunkiem rozwoju społecznego jest dbałość o oświatę, naukę i kulturę. Dążyć należy do powstania zintegrowanego systemu oświatowego zapewniającego podstawowe wykształcenie wszystkim obywatelom, a jednocześnie promującego najzdolniejszych.

2. Rozwojowi państwa winien towarzyszyć i wspomagać go nowoczesny system organizacji badań naukowych i technologicznych.

3. W nowoczesnym państwie funkcjonalnym winien istnieć system państwowego i prywatnego mecenatu kulturalnego i artystycznego oraz system wolnej prasy i obiegu informacji, oparty na wolności słowa i odpowiedzialności za słowo. Zadaniem władz państwowych jest prawne uregulowanie zasad funkcjonowania tego systemu oraz wprowadzenie gwarancji jego niezależności.

Należy szczególnie mieć na uwadze, iż środki masowego przekazu odgrywają szczególną rolę w upowszechnianiu treści kulturalnych i tym samym podtrzymywaniu narodowej tożsamości.

Ważnym zadaniem państwa jest ochrona dziedzictwa przeszłości, a zwłaszcza środowiska przyrodniczego, krajobrazu, zabytków kultury materialnej i duchowej.

V. Gwarancja dla bezpiecznego rozwoju państwa

1. Ważną gwarancją zapewnienia bezpiecznego rozwoju państwa jest przywrócenie wojska społeczeństwu, odkomunizowanie jego struktur, rekonstrukcja sił zbrojnych i stworzenie odpowiadającej nowemu położeniu geopolitycznemu doktryny obronnej.

2. Rzeczpospolita powinna zainicjować współdziałanie państw europejskich, a zwłaszcza bezpośrednią współpracę państw Międzymorza w tworzeniu zjednoczonego systemu bezpieczeństwa wzajemnego, służącego stabilizacji Europy środkowej oraz wypracowaniu nowej równowagi militarnej kontynentu.

3. Bezpieczny rozwój państwa zależy również od innych niż wojskowe aspektów polityki zagranicznej i wewnętrznej. Tylko funkcjonalne, zasobne, demokratyczne, atrakcyjne dla obywateli państwo jest w stanie realizować swe cele - zapewnić wspólnotowy i indywidualny rozwój obywateli.

VI. Wzmocnienie pozycji Polski w Europie i na Świecie

1. Powstaje nowy układ światowy. Kończy się czas otwartej politycznej i militarnej rywalizacji pomiędzy supermocarstwami Wschodu i Zachodu. Wyznacznikiem siły państwa staje się sprawność i potęga jego gospodarki, a także zdolność szybkiego, kreatywnego przetwarzania rzeczywistości w kierunku tworzenia nowych wartości intelektualnych i technologicznych. Powstawanie nowego ładu światowego niesie wielkie wyzwania dla Polski.

2. Gospodarka polska nie może rozwijać się w izolacji, z pominięciem reguł ustanawiających rynki europejskie i światowe. Naszym obowiązkiem narodowym winno się stać uzyskanie i systematyczne zwiększanie udziału i wpływu Polski na europejski i światowy system gospodarczy. Powinniśmy angażować się we wszystkie te procesy integracji gospodarki europejskiej i światowej, które ułatwiają uzyskiwanie przez Polskę znaczącej pozycji we wszystkich możliwych dziedzinach i służą naszemu interesowi narodowemu.

3. Polska pierwsza rozpoczęła walkę z komunistycznym systemem totalitarnym i pokonała go własnymi siłami, decydująco wpływając na losy świata. Ta twórcza rola powinna być kontynuowana. Mamy do spełnienia aktywną rolę w rozwiązywaniu sporów i problemów międzynarodowych, w tym tak wielkich, jakie nabrzmiewają w stosunkach pomiędzy krajami bogatej północnej półkuli a biednymi półkuli południowej. W szczególności Polska, jako kraj zawieszony pomiędzy wschodem a zachodem, ma doniosłe obowiązki w nowej organizacji naszej strefy oraz we współtworzeniu zjednoczonej Europy Ojczyzn od Atlantyku po Morze Azowskie. Powinniśmy być pomostem cywilizacyjnym i gospodarczym pomiędzy dwoma do niedawna wrogimi obozami politycznymi, pomiędzy wschodem a zachodem.

4. Wyzwaniem dla polskiej polityki zagranicznej jest uczynienie z naszego kraju stabilnej bazy dla międzynarodowych kontaktów, szczególnie pomiędzy krajami zachodnimi a nowo powstającymi państwami po obu stronach Uralu i morza Kaspijskiego. Szansą Polski jest także współtworzenie platformy wprowadzającej wschodnioazjatycki, w tym japoński, przemysł do krajów europejskich.

VII. Międzymorze: budowa bezpiecznej struktury między państwowej

Polska znajduje się dziś w systemie państw postkomunistycznych posiadających wspólne lub podobne problemy i stających przed wspólnymi wyzwaniami i zagrożeniami. Nie wiemy, jak długo będzie stabilny obecny układ polityczny i ekonomiczny zarówno na wschód, jak i na zachód od Polski. Wielką szansą, jaka stoi przed krajami naszej części Europy, jest doprowadzenie do powstania wspólnoty środkowo i wschodnioeuropejskiej, skupiającej niezależne państwa, połączone więzami wspólnych interesów. Podstawą tej wspólnoty powinny być Polska, Ukraina, Czecho-Słowacja, Węgry, Białoruś, Litwa, Łotwa, Estonia, kraje bałkańskie. Każdy z naszych krajów jest zbyt słaby, aby być partnerem wobec potężnej gospodarki zachodnioeuropejskiej czy partnerem politycznym wobec nadal potężnej Rosji. Wszystkie te kraje, połączone wspólną wolą działania, stanowią nie tylko olbrzymi rynek konsumpcyjny, ale także ogromny potencjał gospodarczy, intelektualny i surowcowy. Wyzwaniem historii jest zbudowanie wspólnego rynku Międzymorza oraz stworzenie zintegrowanego systemu współpracy politycznej i prawnopństwowej oraz bezpieczeństwa wzajemnego obejmującego niezależne i samodzielne państwa. Przyspieszy to procesy zjednoczenia całej Europy ojczyzn.

(Tezy Programowe IV Kongresu KPN powstały na podstawie projektu Krzysztofa Króla)